

UTADVENDT: Johannes Fykse er født med Williams' syndrom. Tilstanden fører til en utadvendt og sosial personlighet, og der er ikke Johannes noe unntak.

Når Johannes Fykse (20) hører en dampfløyte, vet han nøyaktig hvilket skip den tilhører

Tusenvis samles på Bryggen for å betrakte dampskip, men få er mer interessert enn Johannes Fykse (20).

TRYGVE OPHEIM
trygve.opheim@bt.no
foto JANNICA LUOTO

– Det er crazy, dette her, sier Johannes Fykse fra baugen på D/S «Oster».

Dampskipet kaster loss og flyter sakte bort fra bryggen i Salhus. 110 år gamle mekaniske muskler støter oss i retning dampskipsfestivalen Fjordsteam.

Johannes leder oss gjennom trange korridorer, og gjennom en åpning i stålveggene slår varmen fra motorrommet mot oss.

– Kommer du nedi der blir du brent på en-to-tre, sier Johannes og ler.

Opp bratte metalltrapper finner vi veien til styrehuset. Med tillatelse fra kapteinen griper Johannes roret med en stødig hånd.

– Det er ikke så mange som får lov til å styre, sier 20-åringen stolt.

Kapteinen peker på et håndtak i taket, Johannes trekker det ned, og dampfløyten gir fra seg et hyl.

Vel nede i korridoren igjen

slipper Johannes løs begeistringen.

– Dette er det beste som har skjedd meg i hele mitt liv, sier han opprømt.

Største siden 50-tallet

Øyvind Konglevoll, leder for Fjordsteam 2018, forteller at de har planlagt festivalen i over to år.

Til sammen er 70 dampbåter påmeldt; alt fra fiskebåter og slepebåter til fjordbåter. Festi-

valen har tidligere vært i både Stavanger og Florø, men i år har hundrevis av dampskipsentusiaster funnet veien til Bergen.

– Det har ikke vært samlet så mange dampbåter i en norsk havn siden 50-tallet sier Konglevoll.

– Et motorisk vitnesbyrd

Festivalen har heller ikke gått upåaktet hen fra politisk hold, og statssekretær Atle Hamar åpnet Fjordsteam på vegne av klima- og miljøministeren.

Han har heller ikke annet enn lovord å si om arrangementet.

I åpningstalen trakk han frem bidraget til de rundt ti tusen frivillige som hvert år legger ned utallige timer i vedlikeholdsarbeid på norske dampskip.

– Fjordsteam er et stort motorisk vitnesbyrd. Inn gjennom fjordene var dampbåtene helt avgjørende for utvikling av samfunn og næringsliv, sier han til Bergens Tidende rett før han selv går om bord i dampskipet M/S «Sunnhordland».

Livslang dampbåtinteresse

Mellom sjøsprøyt, yr og bølgesprøyt høres musikk, jubelrop og sang – på dekkene til de historiske skipene er begeistringen stor.

For Johannes begynte interes-

D/S «OSTER»: Langs bryggekannten ble det sunget kjenningsmelodien «Dar kjem dampen», mens dampskipet D/S «Oster» var i ferd med å legge til kai.

INNSEILINGEN: Tusenvis av bergensere sto langs bryggekannten og tok imot de rundt 70 dampskipene.

MASKINROM: Tor J. Bjørgaas er en av ildsjelene bak de stadige utfluktene til D/S «Oster».

FAKTA

Fjordsteam 2018

- Holdes i Bergen fra 2. til 5. august.
- 70 dampskip er påmeldt, og det vil avholdes arrangement med veteranbiler, -fly og -båter.
- Festivalen har tidligere vært avholdt i Florø (2010, 2015), Stavanger (2012) og Bergen (2013).

Det er crazy, dette her.

Johannes Fykse

sen for dampbåter som treåring, da familien flyttet til Ostereidet, like over fjorden fra Osterøy.

D/S «Oster» ligger til kai bare et lite stykke unna skolen.

Det ble starten på et nært forhold til både skipet og de frivillige om bord, og mens Johannes beveger seg over dekket på skipet hilser han med fornavn på flere om bord.

– Han ble tidlig opptatt av dampfløyten og motorlyden. De lot ham komme om bord, og opp

i styrehuset. De er veldig kjekke de som er på båten, sier moren.

I sløyden snekret Johannes to trereplikaer av dampskipet fra Osterøy. En har familien beholdt, og den andre ble gitt til D/S «Oster».

Særegen signaturlyd

På skolen imponerte han de andre i klassen ved å kunne gjenkjenne ulike dampskip ut fra pipefasong og motorlyd.

Fra baugen kan man høre flere dampskipsfløyter: noen hese og dype, andre med en lys og skarp klang.

Også fra dampskipet klarer Johannes å skille de ulike skipene fra hverandre.

– Se, der er D/S «Stavenes!» Og der har vi D/S «Hestmanden!» sier han begeistret.

Heller dampskip

Interessen for dampbåter har også smittet over på både familie og venner, og når familien drar på feriereiser finner som regel Johannes en dampbåt som ligger fortøyd.

Johannes har gledet seg til Fjordsteam 2018 i over et år. Han ble invitert med på en ungdomsleir for barn med funksjonshemninger på Frambu, men valgte heller å være med på dampskipsfestivalen.

BÅTREPLIKA: I sløyden lagde Johannes Fykse en kopi av D/S «Oster».

FOTO: PRIVAT

– Det er en lykkestund for ham å se de andre skipene, sier moren.

En drømmereise

20-åringen fra Osterøy er et eneste stort smil der han står og skimter utover dampbåtene som sakte durer innover mot Bryggen.

Fra dekket på nabobåtene spilles det trekkspill, noen synger. På bryggen står flere hundretalls skuelystne og betrakter innseilingen.

Mens D/S «Oster» siger sakte fremover, stemmer tre menn på bryggekannten i med kjenningsmelodien «Dar kjem dampen».

Skipet tøyes til land, og en fire timers reise er snart over. Johannes sitter på fremst i skipet og ser utover folkemengden.

– Er du sliten nå?
– Jeg? Nei, aldri, sier han muntert.

Ektepar tiltalt for overgrep og vold mot egne barn

Faren er tiltalt for å ha voldtatt datteren. Moren er tiltalt for å ha brukt vold mot egne barn.

CHRISTIAN NICOLAISEN
christian.nicolaisen@bt.no

Denne uken ble et ektepar i 30-årene pågrepet av politiet i Oslo og fraktet til Bergen.

Der vil bergenspolitiet varetektsfengsle dem. Bakgrunnen er en tiltale tatt ut av Statsadvokatene i Hordaland.

Påtalemyndigheten mener at ekteparet, hver for seg og over flere år, har utsatt sine barn for mis-handling, vold og seksuelle overgrep.

– Det er en meget alvorlig sak, der strafferammen er inntil 21 års fengsel. Vi mener at barna er utsatt for grove overgrep, sier statsadvokat Rudolf Christoffersen.

Mannen erkjenner ikke straffskyld. Det er ikke kjent hvordan hans kone stiller seg til den omfattende tiltalen.

Seks år gammel

Den omfattende tiltalen gjelder forhold som skal ha skjedd mens familien bodde i en av Bergens omegnskommuner.

Faren til barna, en mann i midten av 30-årene, skal ifølge tiltalen ha voldtatt sin datter ved flere anledninger i 2016 og 2017.

Datteren var seks år gammel da overgrepene skjedde.

Han er også tiltalt for å ha lastet ned materiale som viser overgrep mot barn, for å ha vært voldelig mot sin egen sønn og for ikke å ha grepet inn da

barna ble utsatt for vold.

Konen hans – en kvinne i slutten av 30-årene – er tiltalt for å ha truet, mishandlet og krenket sine tre barn.

Dette skal ha foregått over en periode på tre år.

Ifølge tiltalen har hun, blant annet, slått datteren med et kjøkkenredskap, løftet henne opp etter bena og sluppet henne i gulvet. Kvinnen skal også ha truet med å putte datteren i en fryseboks.

Også de to andre barna er blitt utsatt for liknende krenkelser, ifølge statsadvokaten.

Politiet vil fengsle ekteparet inntil rettssaken, som sannsynligvis kommer opp i løpet av høsten.

– Vi mener det er fare for at de vil unndra seg straffeforfølgning ved å forlate landet. De tiltalte er ikke norske statsborgere og risikerer streng straff dersom de blir dømt, sier Christoffersen.

Ber om å bli løslatt

Barna ble tatt hånd om av barnevernet da forholdene ble anmeldt.

– Vår klient vil be om å bli løslatt, sier advokat Maria Hessen Jacobsen, som møter som forsvarer for kvinnen i torsdagens fengslingsmøte i Bergen tingrett.

Det er ikke kjent hvordan kvinnen stiller seg til tiltalen.

Mannens forsvarer opplyser til BT at hans klient ikke erkjenner straffskyld etter tiltalen.

– Jeg har ikke fått saksdokumentene, og derfor ble dagens fengslingsmøte utsatt. Jeg har kun snakket med ham kort i dag, sier advokat Marius Wesenberg.

Realitydeltaker dømt for voldtekt

En tidligere realitydeltaker i slutten 20-årene er i Oslo tingrett dømt til fem og et halvt års fengsel for blant annet voldtekt.

Mannen ble pågrepet i 2015 etter at politiet rykket ut til festbråk i en leilighet i Oslo. Der fikk de en anmeldelse fra en kvinne som hevdet hun ble slått i ansiktet flere ganger av realitydeltakeren, og seinere voldtatt.

I Oslo tingrett ble mannen blant annet dømt for voldtekt og grov kroppskrenkelse, melder Radio Norge.

I tillegg ble han dømt

for trusler mot en politimann etter at han under pågripelsen sa «du burde vite hvem jeg er og hva jeg gjør» og «La meg gå eller så kommer du til å slite» til en politimann.

Mannen har anket tingrettens dom, og Borgarting lagmannsrett har besluttet at han skal løslates i påvente av dom i ankesaken.

Mannens forsvarer Anne Marstrander-Berg, har tidligere sagt at hennes klient nekter straffskyld for voldtekt, i tillegg de andre vesentlige punktene i tiltalen.

Mannen er tidligere domfelt for blant annet oppbevaring og salg av narkotika og trusler mot politiet. NTB